DETEKTIV NEMOGUĆEG

MARTI MISTERIJA

BROJ 79

SANTA KLAUS 9000

SANTA KLAUS 9000

TEKST: CASTELLI CRTEŽ: ROI

TAJANSTVENI UCENJIVAČ BLOKIRAO JE SVE KOMPJUTERE NA SVETU ZAPRETIVŠI DA ĆE IM IZBRISATI MEMORIJE UKOLIKO MU SE NE PLATI DESET CENTI ZA SVAKI KILOBAJT. ALI, NAJNEVEROVATNIJE JE TO ŠTO NEPOZNATI KRIMINALAC TRAŽI DA NOVAC BUDE UPUĆEN **DEDA MRAZU NA SEVERNI POL...**

I, ŠTA SADA NAMERAVAŠ? SAM SI, A NAS JE VIŠE OD STOTINE.
DA, DRAGI MOJ. SAMO, NEŠTO SI ZABORAVIO...
UPRAVO ZBOG TVOJE ODANOSTI, POŠTOVANI ŠEF TI JE POVERIO KONTROLU NAD SISTEMOM. PREMA TOME...
BANG!
BANG!
AHHH!
HMM...
EVO GA! DAKLE, BAZA JE U MOJIM RUKAMA.
S.K. ENTERPRISES

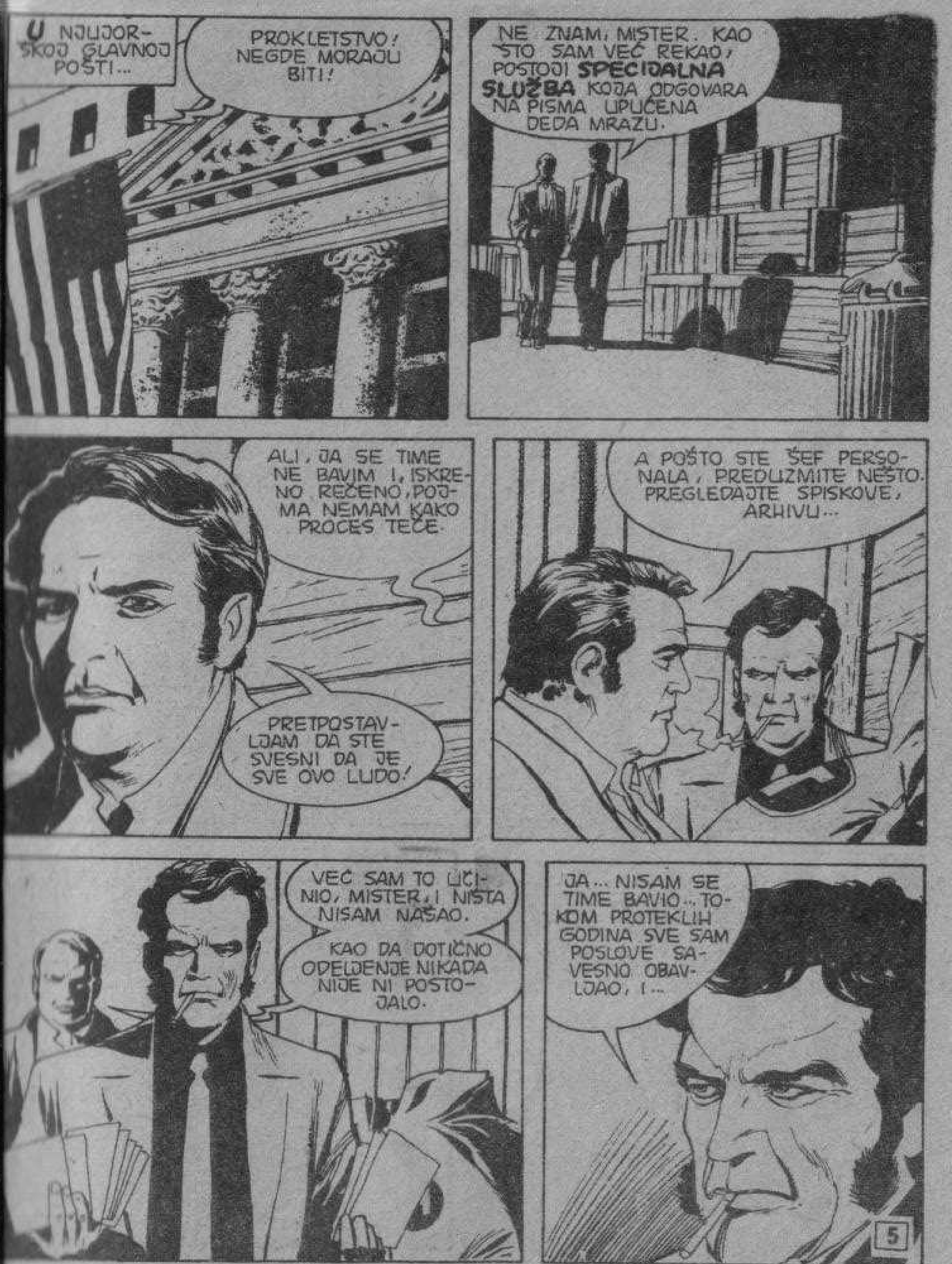

U NJUJORŠKOJ GLAVNOJ POŠTI...
PROKLETSTVO! NEGDE MORAJU BITI!
NE ZNAM, MISTER. KAO ŠTO SAM VEĆ REKAO, POSTOJI **SPECIJALNA SLUŽBA** KOJA ODGOVARA NA PISMA UPUĆENA DEDA MRAZU.
ALI, JA SE TIME NE BAVIM I, ISKRENO REČENO, POJMA NEMAM KAKO PROCES TEČE.
PRETPOSTAVLJAM DA STE SVESNI DA JE SVE OVO LUDO!
A POŠTO STE ŠEF PERSONALA, PREDUZMITE NEŠTO. PREGLEDAJTE SPISKOVE, ARHIVU...
VEĆ SAM TO UČINIO, MISTER, I NIŠTA NISAM NAŠAO.
KAO DA DOTIČNO ODELJENJE NIKADA NIJE NI POSTOJALO.
JA... NISAM SE TIME BAVIO... TOKOM PROTEKLIH GODINA SVE SAM POSLOVE SAVESNO OBAVLJAO, I...

U JEDNOM MESTU NA DALEKOM SEVERU SJEDINJENIH DRŽAVA...
ALI...
VRRR
ŠTA SE, DO VRAGA, DEŠAVA?! ZAŠTO SE VRATA ZATVARAJU?
VRRR

U REDU...
BLOKIRANI SU. BAZA JE POD KONTROLOM. A SADA...
KLIK
...POKUŠAĆU DA VIRUS UBACIM I U NJIHOVE KOMPJUTERE.
MODELI NISU STANDARDNI... DA BI SE BLOKIRALI, TREBALO BI PRIMENITI SAVRŠENIJU METODU.
DOBRO... OSTAJE MI SAMO DA ODEM U DVORANU ZA SAOPŠTENJA I MIRNO SAČEKAM NOVAC.
MOJA MAGNETNA KARTICA JOŠ FUNKCIONIŠE. POSTARAO SAM SE DA JE VIRUS NE OŠTETI.

HEJ, POGLEDAJ! SISTEM JE PRORADIO!
DOBRO JE ŠTO SI NAIŠAO! VRATA SU SE IZNENADA ZATVORILA, I...
ALI... ZAŠTO NE NOSIŠ UNIFORMU?
TI... TI SI...
DA! VRATIO SAM SE!
BANG!
BANG!
AAH!

DA VIDIMO ŠTA KAŽE POŠTA...
STRAPP
DO VRAGA!
Dragi Deda Mraze, želim mašinu koja sama piše scenario.
HM... IMA I OBIČNIH PISAMA...
...ALI OVO MI ULIVA NADU!
13.500 DOLARA! DOBAR POČETAK... DA, SJAJAN POČETAK!
A, KAKO VIDIM...
...POŠTA I DALJE STIŽE.

VAŠINGTON MOUZ...
DECEMBAR 24 1988
NARAVNO DA JE NEMOGUĆE! UPRAVO ZBOG TOGA SAM SE I OBRATIO VAMA, MISTERIJA.
UOSTALOM, VI SE BAVITE **NEOBJAŠNJIVIM POJAVAMA**. NEGO... ISKRENO REČENO, NE ZNAM ODAKLE DA POČNEM.
HMM...
PRVO DA VIDIMO DA LI SAM VAS DOBRO RAZUMEO. SMATRALI STE DA U CENTRALNOJ POŠTI POSTOJI ODELJENJE ZA RAZVRSTAVANJE PISAMA UPUĆENIH DEDA MRAZU. MEĐUTIM, UTVRDILI STE DA STE POGREŠILI.
DALJE... PREGLEDAJUĆI PRISTIGLU POŠTU, NISTE PRONAŠLI **NIJEDNO PISMO** ADRESIRANO NA DEDA MRAZA.
"I, NAJZAD... POŠTO VAM SE TO UČINILO SUMNJIVIM, SAMI STE NAPISALI PISMO I POTOM PRATILI NJEGOV PUT."
US MAIL

"POŠTANSKA SLUŽBA GA JE PREUZELA..."
MAIL
"...I ODNELA GA U ODELJENJE ZA RAZVRSTAVANJE."
"TADA JE POKRETNA TRAKA PRENELA KOVERAT POD ELEKTRONSKI **SKENER** KOJI „ČITA" ADRESE..."
"...DA BI NAKON TOGA, OPET AUTOMATSKI, PISMA BILA UPUĆENA U RAZNIM PRAVCIMA."
ZATIM STE SE POTRUDILI DA PROVERITE MESTA PRIJEMA VAŠEG PISMA. NIGDE NIJE BILO.
TAČNO. STIGLO JE DO **SKENERA**, DA BI POTOM JEDNOSTAVNO IŠČEZLO.

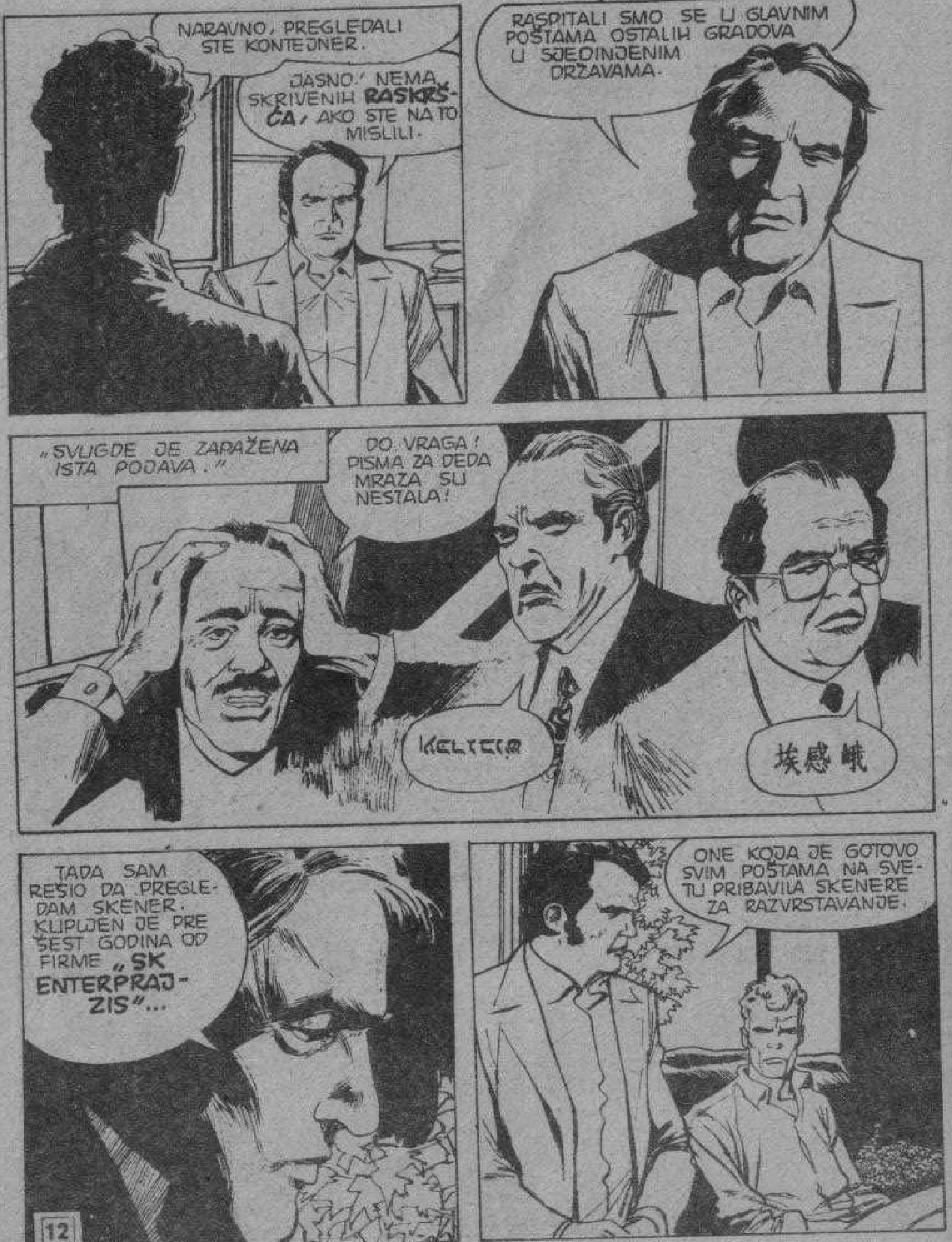
NARAVNO, PREGLEDALI STE KONTEJNER.
JASNO! NEMA SKRIVENIH RASKRŠĆA, AKO STE NA TO MISLILI.
RASPITALI SMO SE U GLAVNIM POŠTAMA OSTALIH GRADOVA U SJEDINJENIM DRŽAVAMA.
„SVUGDE JE ZAPAŽENA ISTA POJAVA.“
DO VRAGA! PISMA ZA DEDA MRAZA SU NESTALA!
埃感峨
TADA SAM REŠIO DA PREGLEDAM SKENER. KUPLJEN JE PRE ŠEST GODINA OD FIRME „SK ENTERPRAJZIS“...
ONE KOJA JE GOTOVO SVIM POŠTAMA NA SVETU PRIBAVILA SKENERE ZA RAZVRSTAVANJE.

NEVEROVATNO, ALI ISTINITO... NIKO NE POSEDUJE DOKUMENTACIJU O TOM PREDUZEĆU. ČAK I AKO JE NEGDE BILA, NESTALA JE.
REKLI STE „SK ENTERPRAJZIS“?
„SK“... POPUT INICIJALA SANTA KLAUSA.
JESTE LI POKUŠALI DA DEMONTIRATE SKENER? MOŽDA...
...MOŽDA SE REŠENJE KRIJE U NEKOM OD DELOVA...
USPEO SAM DA IZDEJSTVUJEM PROVERU JEDNOG.
NISAM SLUČAJNO REKAO „USPEO SAM“... UŽASNO SAM SE NAMUČIO DOK SAM UBEDIO PRETPOSTAVLJENE DA ZAUSTAVE UREĐAJ OD SUŠTINSKOG ZNAČAJA.
MEĐUTIM, STRUČNJACI NISU NIŠTA SHVATILI. TVRDE DA SE RADI O TEHNOLOGIJI KOJA JE ZA CEO VEK ISPRED NAŠE I KOJA DOVODI DO NEVEROVATNIH EFEKATA.

PITATE SE O ČEMU JE ZAPRAVO, REČ, ZAR NE? PA, IMAO SAM PRILIKE DA SE LIČNO UVERIM...
...A HTEO SAM I VAS DA ZAMOLIM DA POGLEDATE TU MAŠINU. MOŽDA ĆETE OTKRITI ODAKLE POTIČE.
HM...
ISKRENO REČENO, SUMNJAM DA ĆU BITI U STANJU DA POMOGNEM...
...ALI PRIZNAJEM DA MI VAŠA MOLBA PRIČINJAVA VELIKO ZADOVOLJSTVO.
ZA TO VREME NA SEVERU...
ZANIMLJIVO... VRLO ZANIMLJIVO...

OD JUČE IZ NJUJORKA VIŠE NE DOLAZE PISMA. DA NISU NEŠTO IZMENILI U SKENERU?!
PUSTITE NAS NAPOLJE! GLADNI SMO! HOĆEMO NAPOLJE!
THUMP
THUMP
OH, OH, OH! SREĆOM, U RADNOJ SOBI UVEK DRŽIM MALO HRANE, IAKO BIH, S OBZIROM NA FIZIČKU KONSTITUCIJU, PREŽIVEO ČAK I DA NE JEDEM.
DADLI JE IPAK BIO U PRAVU... TREBALO JE DA POSTUPAM OPREZNIJE.
KADA SE OVO KONAČNO ZAVRŠI, NAREDIĆU DA SE SKENERI ISKLJUČE. SUVIŠE SU OPASNI.

NJUJORK...
EVO, MISTERIJA... POGLEDAJTE.
LIČI NA OBIČNI OPTIČKI ČITAČ...
...ALI NIJEDAN OD SASTAVNIH DELOVA NIJE POZNAT SAVREMENOJ TEHNOLOGIJI.
PAŽLJIVO ME PRATITE. OVO JE SASVIM NORMALNO PISMO...
...A SKENER „ČITA" NJEGOVU ADRESU...

POKUŠAJTE DA NAPIŠETE „DEDA MRAZ, SEVERNI POL".
HM...
ZAR NEMATE NEKI STO?
AH, NIJE VAŽNO. NE VERUJEM DA ĆE OBRAĆATI PAŽNJU NA RUKOPIS.
DEDA MRAZ SEVERNI POL
IZVOLITE.
DEDA MRAZ SEVERNI POL
U REDU. SADA ĆU PAPIR STAVITI POD ČITAČ...
KLIK
BEEP
ZA IME SVETA!

NESTAO JE... ISPARIO! ALI, KAKO?!
DO VRAGA! NEKOME JE POŠLO ZA RUKOM DA OSTVARI SAN SVIH PISACA NAUČNOFANTASTIČNIH ROMANA ... PRENOSNI ZRAK!
DA, SAMO TO MOŽE BITI!
KADA PREPOZNA ADRESU, ZRAK STUPA U AKCIJU!
PRENOSNI ZRAK... NEVEROVATNO!
BEEP
HEJ, MOJA RUKA! ŠTA SE DEŠAVA?
MASTILO... PRESLIKALO MI SE NA ŠAKU...
ZRAK! ZRAK DELUJE!
ZZZZZZ

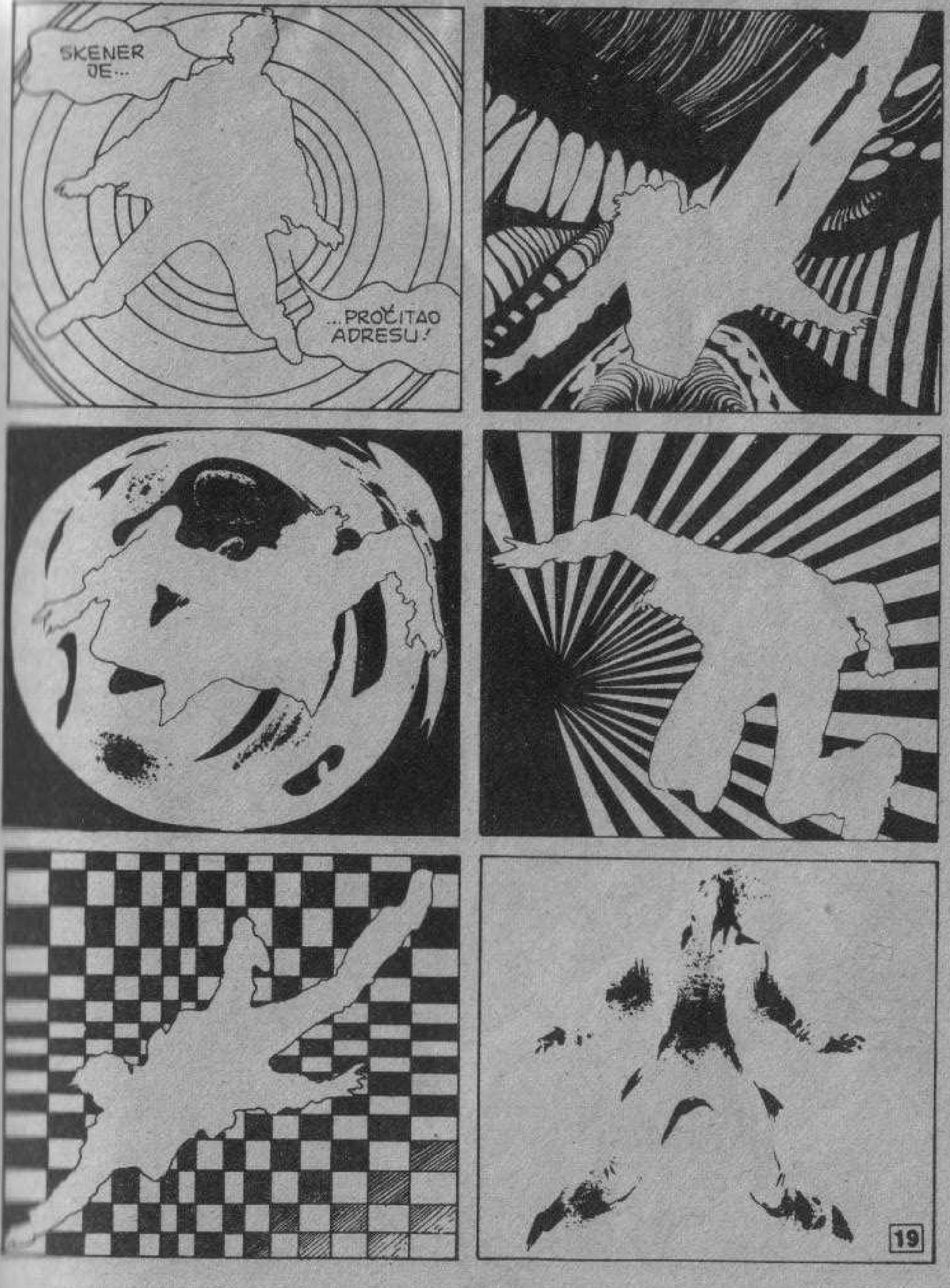
SKENER JE...
...PROČITAO ADRESU!

DO VRAGA! ŠTA...
U REDU...KO SI DA SI, SPREMAN SAM DA TI ZAŽELIM DOBRODOŠLICU.
KLIK
KLIK!
KLIK!

NEKOLIKO BESKRAJNO DUGIH TRENUTAKA MARTI MISTERIJA JE ČEKAO DA BUDE POGOĐEN ...
KLIK!
KLIK!
... A ZATIM JE ONESVEŠĆEN PAO NA ZEMLJU...
PROKLETO VATRENO ORUŽJE! VRLO JE PRAKTIČNO, ALI TREBA SE SETITI DA GA NAPUNIŠ!
TIM GORE ZA NJEGA...
ZAVRŠIĆE POPUT OSTALIH.

* ČUVENI FILM KOJI GOVORI O STRAŠNIM POSLEDICAMA EKSPERIMENTA SA TELEPRENOSOM.

U REDU, UDALJIĆU SE NA TRADICIONALNI NAČIN...
...ALI ĆU SE PRE TOGA...
...KAO ŠTO JE PREDVIĐENO, POSTARATI DA NE OSTAVIM NEZGODNE SVEDOKE!
ZBOGOM ZAUVEK, „SK ENTERPRAJZIS"! KAO I SVIM SUVIŠE INOVATIVNIM EKSPERIMENTIMA, ŽIVOT VAM JE BIO KRATAK.
ZA TO VREME...
OH, OH, OH! SREĆOM, NIJE MRTAV!

HMM... DRAGO MI JE ŠTO DOLAZITE K SEBI! RADUJEM SE ZBOG VAS... OH, OH, OH!
UH...
GDE SAM, DO VRAGA?! KO STE VI?
NALAZITE SE U MOJOJ RADNOJ SOBI, ALI, NA ŽALOST, NEMAM POJMA KAKO STE OVAMO DOSPELI.
U STVARI, I JA SAM ZAROBLJENIK, MISTER...
MISTERIJA, MARTI MISTERIJA.
DRAGO MI JE...
...JA SAM DEDA MRAZ.

U NJUJORKU...
TELEPRENOSNIK VIŠE NE FUNKCIONIŠE.
SKENER OBRAĐUJE PISMA ADRESIRANA NA DEDA MRAZA POTPUNO ISTO KAO OSTALA.
ALI, MARTI MISTERIJA JE NESTAO! ŽELEO BIH DA ZNAM GDE JE... NARAVNO, POD USLOVOM DA JE JOŠ ŽIV.
TAKO SAM ZBUNJEN! DO MALOČAS SAM SE NALAZIO U NJUJORKU... AKO SE NE VARAM...
...A SADA SANJAM DA STOJIM PRED DEDA MRAZOM!
NE SANJATE. JA JESAM DEDA MRAZ... ILI SANTA KLAUS, UKOLIKO VAM VIŠE ODGOVARA.

STO MU GROMOVA!
OH, OH, OH! ZANIMLJIVA UZREČICA! MORA DA STE JE PROČITALI U NEKOM STRIPU?
NE. LIČNO SAM JE IZMISLIO.
A VI STE, SIGURNO, SVOJE IME NAŠLI U KNJIZI BAJCI?
OH, OH, OH! SJAJNI STE!
ZNAM DA VAM JE TEŠKO DA POVERUJETE, ALI JA SAM ZAISTA DEDA MRAZ.
KAO ŠTO SE KAŽE U ČUVENOJ PRIČI ...»DA, VIRDŽINIJA... TO JE SANTA KLAUS.«*
* „NJUJORK SAN" OD 21. SEPTEMBRA 1897. OBJAVIO JE PISMO MALE VIRDŽINIJE O'HENLON KOJA JE PITALA POSTOJI LI DEDA MRAZ. ODGOVOR FRANSISA PARCELUSA ČERČA POSTAO JE KLASIČNO DELO AMERIČKE KNJIŽEVNOSTI.
ONAJ KOME SVA DECA SVETA ZA PRAZNIKE PIŠU PISMA, ONAJ KOJI DOBRIM MALIŠANIMA DONOSI POKLONE.
RAZUMEM. A KAKO SU VAŠI IRVASI? SLUŽITE LI SE JOŠ LETEĆIM SAONICAMA?

OH, OH, OH! ZAR I VI VERUJETE U TE GLUPOSTI? NIKADA NISMO KORISTILI IRVASE NITI LETEĆE SANKE.
NARAVNO, JESMO DOK NISU IZMIŠLJENI AVIONI I HELIKOPTERI, ALI TO JE BILO PRE MNOGO GODINA.
REKAO BIH DA JE NAŠA TEHNIKA UVEK BILA AVANGARDNA. NAROČITO ŠTO SE TIČE AUTOMATSKIH TRANSPORTERA I ODGOVARAJUĆIH SLUŽBI.
NE SUMNJAM, MISTER ...HM... DEDA MRAZE. NEGO, ZAŠTO GOVORITE U MNOŽINI I KAŽETE NAŠA ORGANIZACIJA? DA NE POSTOJI I DRUGI SANTA KLAUSI?
APSOLUTNO NE! JA SAM JEDINI! NARAVNO, U PROŠLOSTI IH JE BILO TROJICA, UKLJUČUJUĆI SVETOG NIKOLU.
ZNATE, ON JE BIO EPISKOP U MIRI, U TURSKOJ, GDE JE UMRO 6. DECEMBRA 434. GODINE.

POTICAO JE IZ BOGATAŠKE PORODICE, A KAKO JE BIO OKRUŽEN SIROTINJOM...
„... POKLONE I NOVAC UBACIVAO JE KROZ PROZORE I ODŽAKE KUĆA U KOJIMA SU STANOVALI NESREĆNI LJUDI.“
„TAKO JE NASTALA LEGENDA O SVETOM NIKOLI KOJI DONOSI DAROVE, KOJA JE, ŠTO SIGURNO ZNATE, U EVROPI VEOMA POPULARNA.“
MNOGO VEKOVA KASNIJE HOLANDSKI EMIGRANTI DONELI SU TU PRIČU U NOVI SVET. NA NJIHOVOM JEZIKU SVETI NIKOLA SE ZOVE SINTE NIKLAAS ILI SINTE KLAAS.
U SJEDINJENIM DRŽAVAMA IME JE PROMENJENO U SANTA KLAUS.
ZNAM, HM... ODUVEK SE BAVIM RAZLIČITIM ZANIMLJIVOSTIMA, RAZUMETE LI? A POZNATO MI JE I TO DA POSTOJANJE SVETOG NIKOLE ISTORIJSKI NIKADA NIJE POTVRĐENO.
TAČNO. MEĐU NAMA REČENO, I JA SAM UBEĐEN DA SE RADI O IZMIŠLJENOJ LIČNOSTI.

SVE TO NEMA NIKAKVE VEZE SA SAVREMENIM DEDA MRAZOM U CRVENOJ ODORI KOJI ŽIVI NA SEVERNOM POLU I KOJI SE MOŽE VIDETI U REKLAMAMA.
ON, DAKAKO, NIJE IZMIŠLJEN! JER, KAO ŠTO VIDITE, SANTA KLAUS ZAISTA POSTOJI!
NARAVNO, JA... HM... MI SMO NOVIJEG DATUMA. DAKLE, OSNIVAČ JE ZAPOČEO... PODSETITE ME...
NAKON SVEGA ŠTO SE DESILO POSLEDNJIH DANA, U GLAVI MI JE NASTALA ZBRKA.
1898! DEVEDESETA GODIŠNJICA!
DOBRO, DOBRO... VIDIM DA STE ZBUNJENI. POŠTO, NA ŽALOST, IMAMO DOVOLJNO VREMENA, SVE ĆU VAM ISPRIČATI. RAČUNAJUĆI, JASNO, NA VAŠU DISKRECIJU.

DAKLE, U ENGLESKOJ SMO 1849. GODINE. ČARLS DIKENS JE UPRAVO OBJAVIO „DAVIDA KOPERFILDA"...
„...ROMAN KOJI OPISUJE DOŽIVLJAJE SIROČETA U LONDONSKOM DRUŠTVU ONOG DOBA."
PRIČA JE IZMIŠLJENA, ALI PISAC SE INSPIRISAO TRAGIČNIM ISKUSTVOM SVOG NAJBOLJEG PRIJATELJA SAMJUELA KLAUSA, SINA USELJENIKA NEMAČKOG POREKLA.
SAMJUEL KLAUS... JESTE LI IKADA ČULI ZA NJEGA, MISTERIJA?
NE... NISAM.
SASVIM NORMALNO. KLAUS JE BIO JEDAN OD NAJVEĆIH FILANTROPA SVOGA VREMENA, ALI SE UVEK TRUDIO DA OSTANE U SENCI.
„DETINJSTVO MU JE ZAISTA BILO DOSTOJNO DIKENSOVOG ROMANA. SIROČE, BEZ SREDSTAVA ZA ŽIVOT, NAILAZIO JE NA BEZBROJNE TEŠKOĆE!"

"... I LJUDE BEZ SKRUPULA KOJI SU GA NEMILOSRDNO ISKORIŠĆAVALI..."
...SVE DOK, KAO U DIKENSOVOM DELU, NIJE DOŽIVEO LJUBAV DO KOJE JE DOŠLO ISKLJUČIVO SRETNIM STICAJEM OKOLNOSTI.
"SAMJUEL KLAUS SE OŽENIO MLADOM UDOVICOM, NE SAMO LEPOM I INTELIGENTNOM, VEĆ I NEVEROVATNO BOGATOM."
OH, OH, OH! U IZVESNOM SMISLU **ČUKUNDEDA** SE MOGAO SMATRATI **SREĆNIM ČOVEKOM.**
ČUKUNDEDA?

DA... SAMJUEL KLAUS JE MOJ ČUKUNDEDA. SIROMAŠTVO U KOJEM JE PROVEO DETINJSTVO NIJE UTICALO DA POSTANE NEZADOVOLJNIK, ŠTO SE MNOGIMA DEŠAVA.
BIO JE IZUZETNO OBDAREN ZA TRGOVINU. ZAHVALJUJUĆI PREDUZETNOSTI USPEO JE DA ZA KRATKO VREME UDVOSTRUČI IMANJE SVOJE ŽENE.
"NA TAJ NAČIN JE VEĆI DEO KAPITALA MOGAO DA TROŠI ZA POMOĆ ONIMA KOJI **PATE**, KAO ŠTO JE NEKADA PATIO I ON SAM."
U MNOGIM LONDONSKIM KVARTOVIMA POSTALO JE OBIČAJ DA ZA BOŽIĆ TAJANSTVENI DOBROČINITELJ OSTAVLJA PAKETE SA DAROVIMA SIROMAŠNIM GRAĐANIMA.
MM-79

SEM TOGA, MOJ PREDAK JE, UVEK ANONIMNO, POMAGAO I BROJNA DOBROTVORNA DRUŠTVA.
POPUT SVIH VELIKIH LJUDI, SAMJUEL KLAUS JE IMAO JEDNU MANIJU. POSTAO JE SVESTAN POSEBNOG SMISLA SVOG IMENA.
KLAUS JE ZVUČALO ISTO KAO AMERIKANIZIRANO IME SVETOG NIKOLE, A REČ „SAMJUEL" JE IMALA POČETNO SLOVO KAO „SANTA".
TAKO JE ČUKUNDEDA POŽELEO DA OTELOTVORI STVORENJE IZ MAŠTE, DA OMOGUĆI DA SVAKO DETE DOBIJE ONO ŠTO SAM NIKADA NIJE IMAO... IGRAČKU ZA BOŽIĆ.
NARAVNO, STVAR JE BILA PRILIČNO KOMPLIKOVANA. PORED TOGA ŠTO JE SVE TO DOSTA KOŠTALO, BILO BI POTREBNO STVORITI ARHIVU, ORGANIZOVATI RASPODELU, VODITI RAČUNA O ISPORUKAMA, I TAKO DALJE, I TAKO DALJE.
RADILO SE, ZAPRAVO, O PODUHVATU GIGANTSKIH RAZMERA ZA ONO VREME, KADA JE SVAKA TRGOVAČKA TRANSAKCIJA MORALA DA SE REGISTRUJE NA LISTOVIMA HARTIJE ISPISANIM GUŠČIJIM PEROM.

IPAK, ČUKUNDEDA NIJE NAMERAVAO DA ODUSTANE OD SVOG PLANA, SAVRŠENO SVESTAN DA JE GOTOVO NEOSTVARIV.
TADA JE, KAO U BAJKAMA, DOŠLO DO NEOČEKIVANOG SUSRETA. PLAVA VILA ZVALA SE BEBIDŽ.
BEBIDŽ?
VIDIM DA VAM TO IME NEŠTO ZNAČI. DA, UPRAVO ONAJ ČARLS BEBIDŽ, PRONALAZAČ KOJI JE BIO DALEKO ISPRED SVOG VREMENA.
„VEĆ 1840. GODINE PROJEKTOVAO JE NEOBIČAN APARAT I NAZVAO GA „ANALITIČKOM MAŠINOM". DRUGIM REČIMA, RADILO SE O PRETHODNICI SAVREMENOG RAČUNARA."
„ALI, PRAKTIČNO OSTVARENJE NAIŠLO JE NA TEŠKOĆE. BEBIDŽ JE UZALUD TRAŽIO FINANSIJSKA SREDSTVA OD ENGLESKOG DVORA."
NIKO MU NIJE VEROVAO, PA JE „ANALITIČKA MAŠINA" OSTALA SAMO SAN...

...KAKO MNOGI SMATRAJU, LJUDI SU TVRDILI DA BEBIDŽOV PRONALAZAK NEĆE MOĆI DA FUNKCIONIŠE, I VEROVATNO SU BILI U PRAVU.
PROJEKAT JE, U STVARI, PREDVIĐAO UPOTREBU **PARE**. STRUJA SE TADA JOŠ NIJE KORISTILA U INDUSTRIJI.
„ RADILO SE O PRAVOM MALOM **ČUDOVIŠTU** POVRŠINE OSREDNJEG SELA. SEM TOGA, PROGRAMI BI SE SPROVODILI IZUZETNO SPORO. MEHANIČKO KRETANJE, ČAK I ONO NAJBRŽE, NE MOŽE SE TAKMIČITI SA POKRETLJIVOŠĆU **ELEKTRONA**."

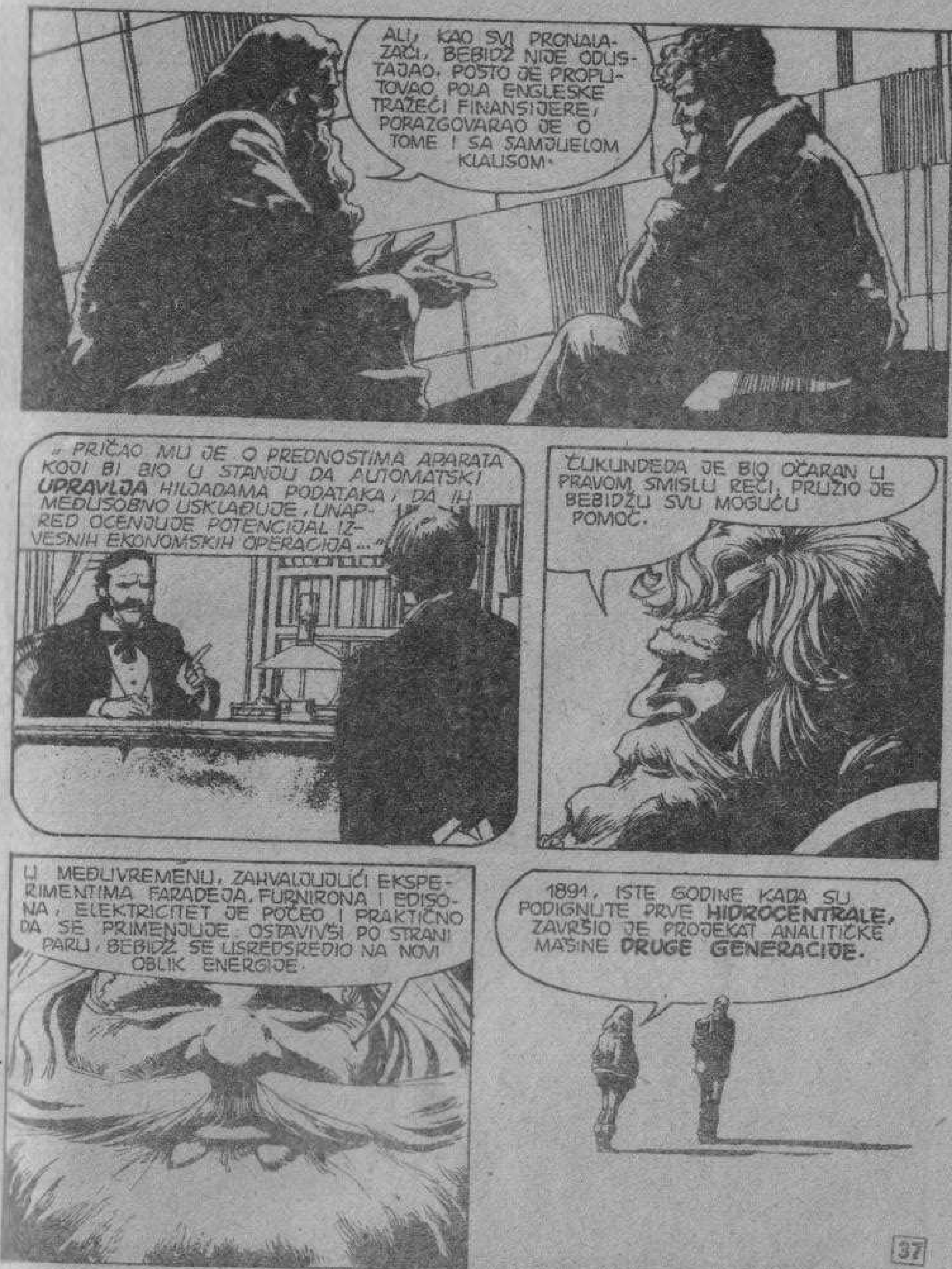
ALI, KAO SVI PRONALAZAČI, BEBIDŽ NIJE ODUSTAJAO. POŠTO JE PROPUTOVAO POLA ENGLESKE TRAŽEĆI FINANSIJERE, PORAZGOVARAO JE O TOME I SA SAMJUELOM KLAUSOM.
„ PRIČAO MU JE O PREDNOSTIMA APARATA KOJI BI BIO U STANJU DA AUTOMATSKI **UPRAVLJA** HILJADAMA PODATAKA, DA IH MEĐUSOBNO USKLAĐUJE, UNAPRED OCENJUJE POTENCIJAL IZVESNIH EKONOMSKIH OPERACIJA..."
ČUKUNDEDA JE BIO OČARAN U PRAVOM SMISLU REČI, PRUŽIO JE BEBIDŽU SVU MOGUĆU POMOĆ.
U MEĐUVREMENU, ZAHVALJUJUĆI EKSPERIMENTIMA FARADEJA, FURNIRONA I EDISONA, ELEKTRICITET JE POČEO I PRAKTIČNO DA SE PRIMENJUJE. OSTAVIVŠI PO STRANI PARU, BEBIDŽ SE USREDSREDIO NA NOVI OBLIK ENERGIJE.
1891, ISTE GODINE KADA SU PODIGNUTE PRVE **HIDROCENTRALE**, ZAVRŠIO JE PROJEKAT ANALITIČKE MAŠINE **DRUGE GENERACIJE**.

APARAT JE BIO PROGRAMIRAN NA PRINCIPU PERFORMIRANIH KARTICA, BAŠ KAO STARI KOMPJUTERI. ALI, JOŠ JE ZAUZIMAO OGROMAN PROSTOR, ZBOG VELIKOG BROJA RELEJA I TRANSFORMATORA.
MEĐUTIM, MAŠINA JE FUNKCIONISALA. KLAUS JE PAŽLJIVO PROUČIO PROJEKAT. MEĐU NAMA REČENO, NE SNALAZEĆI SE BAŠ NAROČITO U SVEMU, DONEO JE ODLUKU.
U TO VREME JE MOJ ČUKUNDEDA NAMERAVAO DA PROŠIRI TRGOVAČKE AKTIVNOSTI. BEBIDŽOVA MAŠINA MOGLA BI MU DONETI SPAS.
„TAKO JE SAMJUEL KLAUS DAO PRONALAZAČU SREDSTVA DA DOVRŠI SVOJ APARAT.“
KUPIO JE ZEMLJIŠTE U SEVERNOM DELU LONDONA I TAMO SMESTIO OPERATIVNI ŠTAB.
BEBIDŽ SE TRUDIO DA SE O NJEGOVOM PROJEKTU NIŠTA NE SAZNA SVE DOK NE BUDE FUNKCIONALAN I, NAROČITO, DOK NE UTVRDI DA LI BI MOGAO BITI ŠTETAN ZA ČOVEČANSTVO. MISLIO JE DA BI MOŽDA DOVEO DO MENTALNE LENJOSTI.

„ZONA KOJU JE SAMJUEL ODABRAO ZA GRADNJU BILA JE PRAKTIČNO PUSTA. PODSEĆAM VAS DA GOVORIMO O PROŠLOM VEKU.“
„ČUKUNDEDA JE IZNAJMIO PRAVU VOJSKU DRVOSEČA KOJI SU PRIPREMALI ZEMLJIŠTE...“
„...DOK SE BEBIDŽ U LONDONU I DRUGIM GRADOVIMA BAVIO IZVOĐENJEM OSTALIH ELEMENATA PROJEKTA.“
„PROŠLO JE ČETIRI GODINE. DELOVI „ANALITIČKE MAŠINE“ POLAKO SU SE GOMILALI NA MESTU GDE JE TREBALO DA BUDE PODIGNUTA VELIKA GRAĐEVINA.“

KAO ŠTO SAM VEĆ REKAO, SAMJUEL KLAUS JE BIO PRAVI PREDUZIMAČKI TALENAT. IZMEĐU OSTALIH OSOBINA POSEDOVAO JE I ONU DA ODMAH PREPOZNA DOBRE SARADNIKE.
„LIČNO JE ODABRAO DRVOSEČE KOJI SU RADILI NA KRČENJU ŠUME...“
„... A POD BEBIDŽOVIM RUKOVODSTVOM ONI SU SE PRETVORILI U SPECIJALIZOVANE TEHNIČARE.“
TI SU LJUDI BILI PRVI STRUČNJACI ZA INFORMATIKU, IAKO, NARAVNO, NISU TOGA BILI SVESNI.
ZANIMLJIVO JE DA JE NAJBOLJA OD SVIH BILA JEDNA ŽENA, ARGUMENAT KOJI IDE U PRILOG FEMINISTKINJAMA.

„ZVALA SE ADA KING. BILA JE GROFICA OD LAVLISA I JEDINA ZAKONITA KĆI LORDA BAJRONA. JOŠ 1838. GODINE SARAĐIVALA JE SA BEBIDŽOM, ČIME JE, U STVARI, POSTALA PRVA PROGRAMERKA U ISTORIJI.“
RADILO SE, DAKAKO, O VRLO PRIMITIVNIM PROGRAMIMA, ALI ADA JE U CELOJ SERIJI ČLANAKA PISALA KAKO ĆE SE USKORO SA KOMPJUTERIMA MOĆI RADITI SVE, RECIMO PISATI MUZIKA.
„NARAVNO, NJENE SU TVRDNJE SMATRANE OBIČNIM FANTAZIRANJEM. MEĐUTIM, BEZ ZNANJA VISOKIH KRUGOVA KOJIMA JE PRIPADALA, ADA JE NASTAVILA SARADNJU SA BEBIDŽOM I KLAUSOM, PRUŽAJUĆI VELIKI DOPRINOS USPEŠNOM ISHODU PROJEKTA.“
ADA... SAMO TRENUTAK! NE ZOVE LI SE TAKO...
PROGRAMSKI JEZIK KOJI JE 1979. GODINE SASTAVILO ODELJENJE ZA NARODNU ODBRANU SJEDINJENIH DRŽAVA? DALI SU MU IME U NJENU ČAST.
PREPUŠTAM VAMA DA POGODITE KO IM JE TO SUGERISAO.
ALI, NE SKREĆIMO SA TEME. 1895. GODINE „ANALITIČKA MAŠINA“ JE KONAČNO BILA KOMPLETIRANA.

„U PRISUSTVU MANJEG BROJA PRIJATELJA, ZVANIČNO JE PUŠTENA U RAD. KAO „TASTATURA" KORIŠĆEN JE JEDAN OD PRVIH MODELA PISAĆE MAŠINE, ONAJ KOJI JE KONSTRUISAO KRISTOFER LATAM ŠOLS 1867."
„EKRAN" JE PODSEĆAO NA REGISTARSKU KASU."
„SAMJUEL KLAUS JE LIČNO UNEO PRVE PODATKE. NIJE ZNAO ŠTA DA UPITA, PA MU JE NA PAMET PALA PITAGORINA TEOREMA."
PROGRAMIRAO JE APARAT DA BUDE U STANJU DA AUTOMATSKI IZRAČUNA HIPOTENUZU PRAVOUGAONIKA UBACIVŠI DUŽINU KATETA.
„EKSPERIMENT JE USPEO. MADA SPORO U ODNOSU NA DANAŠNJE KOMPJUTERE, MAŠINA JE SAMA IZRAČUNALA KVADRATE KATETA, SABRALA IH I IZVADILA KOREN REZULTATA."

TAKO JE ROĐEN KOMPJUTER, APARAT BEZ INTELIGENCIJE KOJI JE, IPAK, U STANJU DA NEUMORNO I BRZO IZVODI PONOVLJENE OPERACIJE.
ČUKUNDEDA MU JE ODMAH PRONAŠAO PRAKTIČNU PRIMENU. POMOĆU PROGRAMERA, STVORIO JE ARHIVU, DANAS BI SE REKLO BAZU PODATAKA, O SVIM SVOJIM MUŠTERIJAMA.
NE MOŽETE NI ZAMISLITI KAKVOM JE BRZINOM MOGAO DA RUKOVODI POSLOVIMA. KONKURENTI SU BILI PRENERAŽENI.
BRZO SE PRONELA VEST DA SAMJUEL KLAUS KRIJE NEKU MISTERIJU. NIJE DUGO POTRAJALO, A NJEGOVA OPERATIVNA BAZA JE OTKRIVENA.
„RAZORILE SU JE SILEDŽIJE, POTPLAĆENI OD BIZNISMENA IZ CELOG SVETA."

„PRIZOR JE PODSEĆAO NA ONAJ IZ 1846. GODINE KADA SU KROJAČI, KOJI SU SE PLAŠILI DA ĆE OSTATI BEZ POSLA, NAPALI FABRIKE ŠIVAĆIH MAŠINA ELIJASA HOUVA."

OGORČEN, ČUKUNDEDA JE ODLUČIO DA SE POVUČE IZ POSLOVA.
NEKOLIKO MESECI RANIJE ŽENA MU JE BILA UMRLA OD TIFUSA I NIŠTA GA VIŠE NIJE VEZIVALO ZA ENGLESKU. REŠIO JE DA ODE U ZAISTA PUST KRAJ GDE NEĆE IMATI PRILIKE DA SE SUSREĆE SA LJUDSKIM EGOIZMOM.
TA SE OBLAST NALAZILA NA NEKOJ VRSTI NIČIJE ZEMLJE IZMEĐU ALJASKE I KANADE.
„TAMO JE, DOBRO KAMUFLIRANA U DOLINI, PONOVO SASTAVLJENA BEBIDŽOVA „ANALITIČKA MAŠINA"."

„TRI GODINE ŽIVOTA SAMJUEL KLAUS JE POSVETIO PRIPREMAMA ZA OSTVARENJE SVOG ŽIVOTNOG SNA. SASTAVIO JE SPISAK SA IMENIMA NAJSIROMAŠNIJE DECE IZ SVIH GLAVNIH GRADOVA SVETA."
BILA JE TO BAZA PODATAKA KOJU SU PROGRAMERI STALNO DOPUNJAVALI.
ISTOVREMENO JE PODIGAO I DŽINOVSKU FABRIKU IGRAČAKA. TAMO, NAIME, NISU OSKUDEVALI U DRVETU, OSNOVNOJ SIROVINI ONOGA VREMENA.
„SAMJUEL JE ZAPOSLIO VELIKI BROJ RADNIKA SPECIJALISTA PLAĆAJUĆI IH DVOSTRUKO VIŠE OD BILO KOJEG DRUGOG PREDUZIMAČA."
ALI, PRETHODNO IM JE POSTAVIO NEOBIČAN ZAHTEV. RADNICI SU MORALI DA BUDU OBUČENI U POSEBNE UNIFORME...
46

„...SLIČNE ONIMA KOJE SU U BAJKAMA NOSILI PATULJCI."
NIJE BILO NEZADOVOLJNIKA. PLATA JE BILA IZVANREDNA, A RADNI USLOVI ZAVIDNI.
SVAKE GODINE PROIZVOĐENO JE NA HILJADE IGRAČAKA. SREDINOM NOVEMBRA...
„...KADA BI MAGACINI BILI PREPUNI RAZNIH ARTIKALA..."
47

...SAVRŠENO ORGANIZOVANO POMOĆU „ANALITIČKE MAŠINE", ZAPOČELO BI SLANJE PAKETA NA SVE ČETIRI STRANE SVETA.
KLAUS JE STVORIO GUSTU MREŽU SARADNIKA PO VELIKIM GRADOVIMA. SVI SU NOSILI CRVENE ODORE I IMALI DUGE SEDE BRADE.
„U NOĆI 24. DECEMBRA DOSTAVLJALI BI DAROVE... BAŠ KAO ŠTO JE, PREMA TRADICIJI, ČINIO **SVETI NIKOLA**."
ŠTO SE TIČE MOG ČUKUNDEDE, KAKO SE ČESTO DEŠAVA U SLIČNIM SLUČAJEVIMA, GOTOVO SE POISTOVETIO SA SVOJIM PROGRAMOM.
„PUSTIO JE DA MU IZRASTE DUGA I PROSEDA BRADA I OBLAČIO SE POTPUNO ISTO KAO SANTA KLAUS IZ **HARPER'S VIKLIJA**."

DRAGO MI JE ŠTO VIDIM, PREMA IZRAZU VAŠEG LICA, DA VAS MOJA PRIČA ZANIMA. OD 1863. GODINE, PA NADALJE ILUSTRATOR **TOMAS NAST** RADIO JE ZA TAJ NEDELJNIK CRTEŽE SANTA KLAUSA...
...KOJI SE, POSTEPENO, OD PATULJKA PRETVORIO U DEDA MRAZA KOGA DANAS POZNAJU SVA DECA.
CHRISTMAS
CRTEŽI TOMASA NASTA IZ "HARPER'S VIKLIJA".
OKO 1903. GODINE POČELE SU DA SE RAĐAJU NOVE LEGENDE, DELIMIČNO INSPIRISANE ČUVENOM PESMOM KOJU JE 1822. NAPISAO KLEMENT KLARK MUR... **NOĆ PRE BOŽIĆA...**
...A DELIMIČNO I **STVARNIM** DELIMA MOG PRETKA.

PRIČALO SE, NA PRIMER, DA SE KUĆA DEDA MRAZA NALAZI NA SEVERNOM POLU.
„BILA JE, ZAPRAVO, SMEŠTENA MNOGO JUŽNIJE, ALI IPAK U ARKTIČKOJ OBLASTI."
„IGRAČKE SU, PREMA PRIČI, PROIZVODILI PATULJCI KOJI SU, U STVARI, BILI RADNICI U NAROČITIM UNIFORMAMA..."
...A BRZINA SLANJA POŠILJKI, POSTIGNUTA VEŠTIM KORIŠĆENJEM KOMPJUTERA I MREŽE SARADNIKA, PRIPISIVANA JE SANKAMA KOJE VUKU LETEĆI IRVASI. 1939. VELIKA ROBNA KUĆA IZ ČIKAGA, **MONTGOMERI VARD**, ČAK JE RASPISALA KONKURS ZA DAVANJE IMENA JEDNOM OD IRVASA.
HM... KAD SAM BIO MALI, NA TELEVIZIJI SAM ČESTO GLEDAO CRTAĆE O **RUDOLFU**, IRVASU SA CRVENIM NOSOM.
DA... „RUDOLF" JE JEDAN OD NOVIJIH DOPRINOSA LEGENDI O **SANTA KLAUSU**.

DAKLE, SVE JE TO POSLUŽILO KAO OSNOVA ZA STVARANJE UVERENJA DA DEDA MRAZ ŽIVI NA SEVERNOM POLU.
TAČNO.
„KADA JE 1908. GODINE OSETIO DA MU SE BLIŽI SMRT, SAMJUEL KLAUS JE POZVAO SVOG SINA JEDINCA..."
TI ĆEŠ ZAUZETI MOJE MESTO I NASTAVIĆEŠ TRADICIJU DOBROG DEDA MRAZA, A ISTO ĆE POSTUPITI TVOJI SINOVI I SINOVI TVOJIH SINOVA.
TAKO SE I DOGODILO. MOJ PRADEDA, DEDA, OTAC I JA POSTALI SMO KASNIJE SANTA KLAUSI.
SAMO TRENUTAK!
PRETPOSTAVIMO DA JE PRIČA VERODOSTOJNA... KAKO STE VIŠE OD VEKA MOGLI FINANSIRATI PODUHVAT KOJI JE STALNO DONOSIO GUBITKE?
JEDNOSTAVNO.
STO GODINA PREDNOSTI U DISCIPLINAMA. NEKI PRONA- SE ZAISTA MOGU REALIZOVATI... STVARANJE MATERIJE NIJE NEMOGUĆE, A NI NJENO PONOVNO SASTAVLJANJE, UKOLIKO IMATE DOVOLJNO **JAK RAČUNAR** KOJI MEMORIŠE ODNOSE IZMEĐU POJEDINIH **ATOMA**.

...A POSLE I NJEGOV UNUK, TO JEST JA.
ZNAČI, NISMO IMALI NOVČANIH PROBLEMA. SEM TOGA...
...ZAHVALJUJUĆI IZVANREDNIM KVALITETIMA BEBIDŽOVOG PRONALASKA, PORODICA KLAUS IMALA JE MOGUĆNOST DA STALNO USAVRŠAVA VLASTITU TEHNOLOGIJU.
MEĐU NAMA REČENO, NEKI OD NAJVEĆIH AMERIČKIH PROIZVOĐAČA KOMPJUTERA **NAŠE SU VLASNIŠTVO.** UOSTALOM, MALOČAS SAM SPOMENUO SVOJ UTICAJ NA FORMIRANJE **ODELJENJA ZA NARODNU ODBRANU.**
RAZUMEM. ILI BAR MISLIM DA RAZUMEM...

GOVORILI STE O **TRANSPORTU.** ZNAČI, NISAM SANJAO?
ZAISTA SAM BIO U NJUJORKU PRE NEGO ŠTO SAM PREBAČEN OVAMO?
PRETPOSTAVLJAM DA JESTE.
S OBZIROM NA IZGLED VAŠE ŠAKE, MOGU ČAK DA ZAMISLIM KAKO SE TO DOGODILO. **SKENER** JE PROČITAO ADRESU, PA JE POSTUPIO KAO SA OBIČNIM POŠTANSKIM PAKETOM.
HM... POČAŠĆEN SAM.
U SVAKOM SLUČAJU, **TELEPRENOS** JE **SAN SVIH PISACA NAUČNE FANTASTIKE** VEĆ VIŠE OD POLA VEKA.
PA, DEDA MRAZ OMOGUĆAVA DA SNOVI POSTANU STVARNOST. A JA JESAM DEDA MRAZ, ELEKTRONSKI SANTA KLAUS, POPUT **HALA 9000 IZ "ODISEJE U SVEMIRU 2001".**
IMAM GOTOVO STO GODINA PREDNOSTI U IZVESNIM DISCIPLINAMA. NEKI PRONALASCI SE ZAISTA MOGU REALIZOVATI... RASTVARANJE MATERIJE NIJE NEMOGUĆE, A NI NJENO PONOVNO SASTAVLJANJE, UKOLIKO IMATE DOVOLJNO **JAK RAČUNAR** KOJI MEMORIŠE ODNOSE IZMEĐU POJEDINIH **ATOMA.**

ALI, NE BIH ŽELEO DA VAM DOSAĐUJEM KOMPLIKOVANIM NAUČNIM OBJAŠNJENJIMA KOJA, UOSTALOM, I NISU OSOBITO VAŽNA. GODINE 1914. MOJ DEDA JE U NJUJORKU OSNOVAO „DRUŠTVO ZA FONDACIJU DEDA MRAZA." DO PRE NEKOLIKO MESECI POŠTE SU NA NJEGA UPUĆIVALE PISMA ZA DEDA MRAZA. BILA JE TO DUGA I SKUPA OPERACIJA.
DA BI SE POSAO OLAKŠAO, PREKO SVOJIH POMOĆNIKA, POSTAVIO SAM **SKENER ZA RAZVRSTAVANJE** U VEĆI BROJ POŠTANSKIH UREDA ŠIROM SVETA.
MEĐUTIM, NEKI SU GA UPOTREBILI U **ZLOČINAČKE** SVRHE. NA ŽALOST, NI SANTA KLAUSU NE POLAZI SVE ZA RUKOM.
ZNATE LI KO BI MOGAO BITI TAJ **NEKO?**
MOJ BIVŠI SLUŽBENIK, ROJ KONRAD. SMATRAO JE SEBE **GENIJEM ZA ELEKTRONIKU.**
SAMO BI ON BIO U STANJU DA IZVEDE NEŠTO SLIČNO. UOSTALOM, UVEK JE BIO **BUNTOVNIK.** ZAMISLITE, NIKAKO NIJE PRISTAJAO DA NOSI UNIFORMU OBAVEZNU ZA SVE SLUŽBENIKE.

PROŠLE GODINE JE PODNEO OSTAVKU I OTIŠAO. NISAM NI SANJAO DA ĆE PRIMENITI ZNANJE KOJE JE OVDE STEKAO ZA OSTVARENJE TAKO ČUDOVIŠNOG PLANA.
MEĐUTIM, UPRAVO JE TO UČINIO. BLOKIRAO JE KOMPJUTERE IZ CELOG SVETA...
IZVUĆI ĆU SE, SIGURAN SAM... I NEĆU OSTAVITI NIJEDNOG SVEDOKA KOJI BI ME TERETIO.
TAČNO ZA POLA ČASA, U 12 SATI I 5 MINUTA, **KRALJEVSTVO DEDA MRAZA** BIĆE UNIŠTENO ZAJEDNO SA SVIM NJEGOVIM ŽITELJIMA, A JA ĆU SE NALAZITI NA SIGURNOM, DALEKO ODAVDE.
11:35 PM
ONESPOSOBIO SAM PREVOZNA SREDSTVA, PA ME NEĆE MOĆI GONITI. ŠTO SE TIČE PROGRAMA ZA **NEUTRALIZOVANJE VIRUSA,** ZAŠTO BIH GA POPULARIZOVAO?
NEKA SE SAMI SNALAZE! U PONOĆ ĆE DOBITI **PRELEPI POKLON!**
TOV TOV TOV!

ZVUK HELIKOPTERSKOG MOTORA... BOJIM SE DA VAŠ BIVŠI SLUŽBENIK HVATA MAGLU!
TOV TOV TOV TOV
KAKO BI BILO DA POKUŠAMO DA IZAĐEMO ODAVDE? MOŽDA JOŠ MOŽEMO NEŠTO UČINITI...
NE VREDI, MISTERIJA.
VRATA SU BLOKIRANA CENTRALNIM ALARMNIM SISTEMOM, A ZIDOVI SU JAKO SLABI.
MOŽETE POKUŠATI AKO VAM NIJE ŽAO DA SE UZALUD TRUDITE. PORED NAS SE NALAZI POŠTANSKA DVORANA U KOJU STE BILI **TELEPRENESENI**.
ZATIM ĆETE NAIĆI NA DRUGA ZAKLJUČANA VRATA, PA JEDNA...
?
VHIRR

...OTVORENA!
OH, OH, OH!
MORA DA SU SE DEBLOKIRALA KADA JE KONRAD OTVORIO KAPIJU KOJA VODI NAPOLJE, ŠTO SE NE DOGAĐA PRVI PUT. ROJ JE ZNAO ZA TU SKRIVENU GREŠKU U UREĐAJIMA. KAKO TO DA NIJE PROVERIO?
JEDNOSTAVNO... JER SU SPOLJNI IZLAZI POD KONTROLOM. NEMA NAČINA DA IZAĐEMO.
MA KO BIO TAJ NITKOV, OČITO JE DA NE ŽELI DA KRENEMO ZA NJIM.
NITKOV O KOME JE REČ NIJE NIKO DRUGI DO **ROJ KONRAD**. IAKO MRZIM PROSTAČKO IZRAŽAVANJE, PRIZNAJEM DA MU NAZIV SASVIM ODGOVARA. NEGO, OTVARANJE KAPIJA PROSTO JE POPUT DEČJE IGRE.
NEMOGUĆE!
PROCESOM UPRAVLJAJU **KOMPJUTERI**, A TRENUTNO SU **ZARAŽENI VIRUSOM**!

PREOSTALO JE JOŠ SVEGA DVADESETAK MINUTA! STO MU GROMOVA!
MOJA ARHIVA ... I MILIONI DRUGIH ... UBRZO ĆE BITI UNIŠTENE.
SAMO TRENUTAK! REKLI STE **ROJ KONRAD?**
NISAM ZNAO DA JE ON U PITANJU. PROŠLE GODINE SAM SLUČAJNO VIDEO NEKE NJEGOVE PRIBELEŠKE. MORAM PRIZNATI DA SU ME PRILIČNO ZBUNILE.
NE VERUJEM DA SE RADILO O **„PROGRAMU VIRUS"**, ALI AKO JE TAKO, MOŽDA BIH MOGAO DA NAČINIM **KONTRAPROGRAM.** MEĐUTIM, DA BIH IZVEO PRORAČUNE, TREBA MI KOMPJUTER.
NE VREDI! SVI SU ZARAŽENI.

NE, MISTERIJA ...
...NISU SVI! POSTOJI JEDAN RAČUNAR KOJI **NIJE** ZARAŽEN, ZATO ŠTO NE KORISTI ELEKTRONSKA KOLA.
TO JE **PREDAK** SVIH UREĐAJA KOJE IMAMO U BAZI ... **BEBIDŽOVA PARNA ANALITIČKA MAŠINA.**
HM ... MISLITE LI DA ...
NARAVNO, JOŠ RADI. SAMO JE MALO **SPORA.**
MOGU DA POKUŠAM! HAJDE, NE SMEMO GUBITI VREME!

NJUJORK...
ZA TAČNO OSAMNAEST MINUTA ZVONA ĆE OZNAČITI NOVU GODINU KOJA ĆE ZA MNOGE BITI VRLO TUŽNA.
NEMAMO NIKAKVIH VESTI O **GUSARU BAJTA**. HOĆE LI **UCENA** BITI ISPLAĆENA? I AKO HOĆE, DA LI ĆE NEPOZNATI ODRŽATI OBEĆANJE?
NA ŽALOST, NIKO OD NAUČNIKA KOJI SU SE BAVILI TIM PROBLEMOM NIJE USPEO DA PRONAĐE REŠENJE... A VREME NEUMITNO PROLAZI.
BRIGA ME ZA VREME I UCENU! HTELA BIH SAMO DA ZNAM DA LI JE MARTI JOŠ ŽIV I GDE JE.
R-RAUGHHH!

STIGLI SMO, MISTERIJA. APARAT JE STAR GOTOVO STO GODINA, ALI JE JOŠ U SAVRŠENOM STANJU.
NEVEROVATNO!
KAO ŠTO SAM REKAO, NEKI RELEJI SE NAPAJAJU STRUJOM, ALI VEĆI DEO MEHANIZMA POKREĆE PARA.

VAS DVOJICA LOŽITE KOTLOVE! PRITISAK SE MORA POSTIĆI ZA NAJKRAĆE MOGUĆE VREME.
EJ-EJ, SER!
TUNF! TUNF
TUN
F FFTTTT!
JEDANAEST I ČETRDESET PET... JOŠ SVEGA PETNAEST MINUTA.

DOK SU OČI CELOG SVETA BILE PRIKOVANE ZA TELEVIZIJSKE EKRANE...
... A LJUDI PRED KOMPJUTERIMA ČEKALI FATALNI TRENUTAK...
...OGROMNI KOTAO ZAGREJAO SE DO TAČKE KLJUČANJA...
JOHNSON PATENTS
TOOOT!
USPELI SMO! MOGU DA POČNEM.
UNEĆU PODATKE, A POSLE ĆEMO VIDETI DA LI SAM BIO U PRAVU.

TIK! TIK! TAK!
KLUNK...
KLUNK!
VRRR!
ŠTA JE SAD?
BAJTOVI... ZAUZIMAJU SVOJA MESTA U MEMORIJI.
RRUMBLE
TL-TL-TL
TLAK!
TROTTLE
TRO
TROTTL

TUNF! TUNF!
VHIRRR!
TUNF! TUNF!
TRODDLE
TRODDLE
TRODDLE
KRUNK!
DENG!
PINK!
BOOOOOP
VRRRRRRR!
PRORADIO JE, MISTERIJA! ODMAH ĆEMO SAZNATI...
TOOOCT
MM-79

PROKLETSTVO! NE VREDI ... NE VREDI!
SAČEKAJTE UPUTSTVA. A KAKO BI BILO DA POKUŠAMO OVO?
TLIK! TLAK!
TOOOT!
?
TUNF!
TLUNK!
BEEP!
RATTLE RATTLE
POFF!
VHIRRR!

PRINTING
ŠTAMPA! IZVEO JE PROGRAM! USPELI SMO!
STO MU GROMOVA! POVEZAN JE SA STARIM LINOTIPOM!
DA... U VREME MOG ČUKUNDEDE TO JE BILA SPRAVA BUDUĆNOSTI.
SLAŽITE OLOVNE LINIJE I POTRUDITE SE OKO KOREKTURA!
TEKST SE ŠTAMPAO NA PRASTARIM MAŠINAMA...

* SVE JE U REDU. SREĆNA NOVA GODINA.

IMATE SVEGA PET MINUTA DA IH IZVRŠITE. POTOM ĆEMO PROKOMENTARISATI POSLEDNJE DOGAĐAJE.
ABC NEWS
ŠTA ME SE TIČE! INTERESUJE ME **MARTI**, A NE NJEGOV PROKLETI MEKINTOŠ!
RGRAUGHH!
U PRAVU SI... DA JE OVDE, ŽELEO BI DA MI TO URADIMO.
PAŽNJA, PONAVLJAMO! RADI SE O NIZU JEDNOSTAVNIH OPERACIJA...

U CELOM SVETU LJUDI SU NEUMORNO IZVODILI JEDNU ISTU OPERACIJU...
...A KOMPJUTERI SVIH MOGUĆIH TIPOVA, MARAKA I POTENCIJA, UBRZO SU OŽIVELI.
KO JE PRENEO PROGRAM PROTIV VIRUSA?
SIGURNO NE **GUSAR BAJTA**, KOJI SE, PREMA AUTORIMA PORUKE, ZOVE ROJ KONRAD, STRUČNJAK ZA INFORMATIKU ŠTO UPRAVO LETI PREMA KANADI I KOGA JURI POLICIJA.
OSIM TOGA, PORUKA KOJU SU PRIMILI RADIO-AMATERI IMALA JE NEOBIČAN POTPIS I SADRŽAVALA JE ISTO TAKO NEOBIČNU IZJAVU.
POTPISANA JE SA **DEDA MRAZ**, A IZJAVA GLASI: „JAVA I DIJANA, NE BRINITE, **DOBRO** SAM. SREĆNA NOVA GODINA."
?

NA SEVERU SJEDINJENIH DRŽAVA...
PONOĆ JE! SREĆNA NOVA GODINA!
DA... SREĆNA NOVA GODINA, IAKO...
IAKO NE RAZUMEM ZAŠTO NAS JE **ZATVORIO**, PA POBEGAO **HELIKOPTEROM** ONESPOSOBIVŠI OSTALE LETELICE...
TIK TIK TIK TIK TIK
00:02 AM
SEM AKO... STO MU GROMOVA!
MOŽDA NE ŽELI SVEDOKE! U TOM SLUČAJU...

IZLAZITE! NAPOLJE, SVI!
A VI? ŠTA ČEKATE?
JA NE IDEM.
AKO JE LABORATORIJA MINIRANA, MORA DA POSTOJI **TAJMER**, A UKOLIKO POSTOJI, MOGU GA PRONAĆI.
DA, ALI GDE? PROSTORIJA JE **OGROMNA**.
OH, OH, OH! IMAĆU SREĆE, VIDEĆETE.
VAŽNO JE SAMO DA VERUJEŠ U ONO ŠTO RADIŠ.
VHRRRR

ZA TO VREME...
ŠEZDESET SEKUNDI! ZA MINUT KRALJEVSTVO ONOG GLUPAKA RAZLETEĆE SE U HILJADU KOMADA.
TOV
TOV
TOV
NIKO ME NEĆE MOĆI DOVESTI U VEZU SA TIM ŠTO SE DOGODILO... NIKO! ALI...
NIJE MOGUĆE... NE, NIJE MOGUĆE!
US FL
TO BI MOGAO BITI TIP O KOME SU GOVORILI NA RADIJU.
U SVAKOM SLUČAJU, MOŽEMO PROVERITI. TRAŽIM IDENTIFIKACIJU! TRAŽIM TRENUTNU IDENTIFIKACIJU!

ODLAZITE! GUBITE SE! ZVONČIĆU! STRELO! RUDOLFE! ODLAZITE, PROKLETI IRVASI!
HEJ... ŠTA MU JE? SRUŠIĆE SE!
KRRAŠ
VEROVATNO SE USPANIČIO. SUDEĆI PREMA NJEGOVOM PONAŠANJU, IZGLEDA DA NIKADA NIJE VIDEO AVION.
DA... IZNENADIO SE KAO DA JE UGLEDAO ZMAJA... ILI LETEĆE SANKE DEDA MRAZA!
00:06

POTOPLJENA PIRAMIDA

TEKST: CASTELLI

CRTEŽ: BIGNOTTI

POJMA NEMAŠ KAKO SAM SREĆAN ŠTO PONOVO SARAĐUJEMO, VINSENTE.
OTKAKO SMO KRENULI, TO SI MI REKAO TAČNO SEDAM PUTA.
ŠTO SE MENE TIČE, NIMALO MI NIJE DRAGO. OZBILJNO GOVORIM, MARTI.
SVAKOM PRILIKOM KADA SE NAS DVOJICA SRETNEMO, MENI (A NE TEBI) DOGODI SE NEŠTO NEPRIJATNO.
„ILI SE OBRUŠE ZIDOVI PEĆINE...”
VRAK
„...ILI SE NAĐEM SUOČEN SA NEKOM VRSTOM ROBOTA I BANDOM FANATIČNIH JAPANACA...”

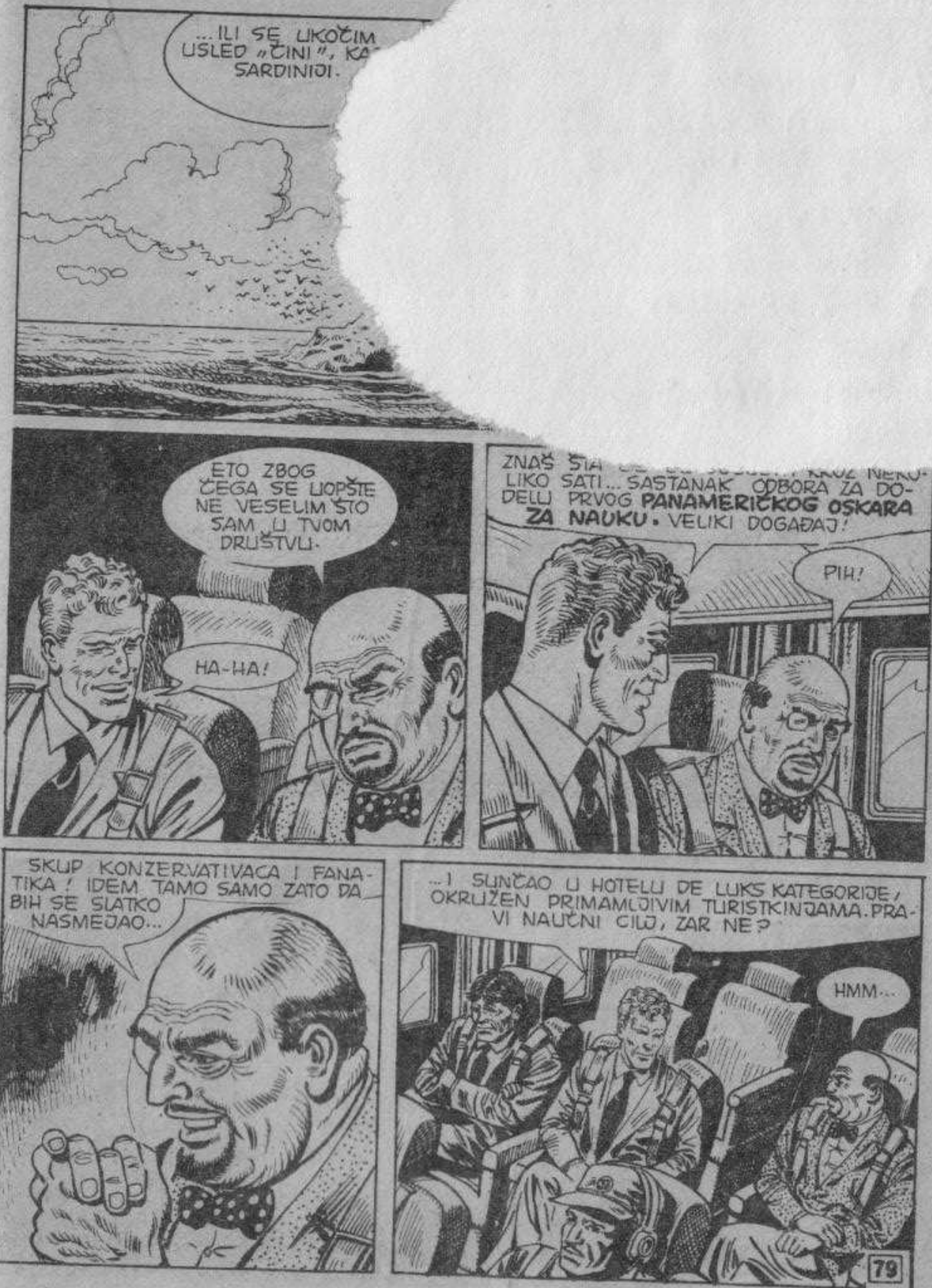
...ILI SE UKOČIM USLED „ČINI”, KA
SARDINIJI.
ETO ZBOG ČEGA SE UOPŠTE NE VESELIM ŠTO SAM U TVOM DRUŠTVU.
HA-HA!
ZNAŠ ŠTA
LIKO SATI... SASTANAK ODBORA ZA DODELU PRVOG PANAMERIČKOG OSKARA ZA NAUKU. VELIKI DOGAĐAJ!
PIH!
SKUP KONZERVATIVACA I FANATIKA! IDEM TAMO SAMO ZATO DA BIH SE SLATKO NASMEJAO...
...I SUNČAO U HOTELU DE LUKS KATEGORIJE, OKRUŽEN PRIMAMLJIVIM TURISTKINJAMA. PRAVI NAUČNI CILJ, ZAR NE?
HMM...

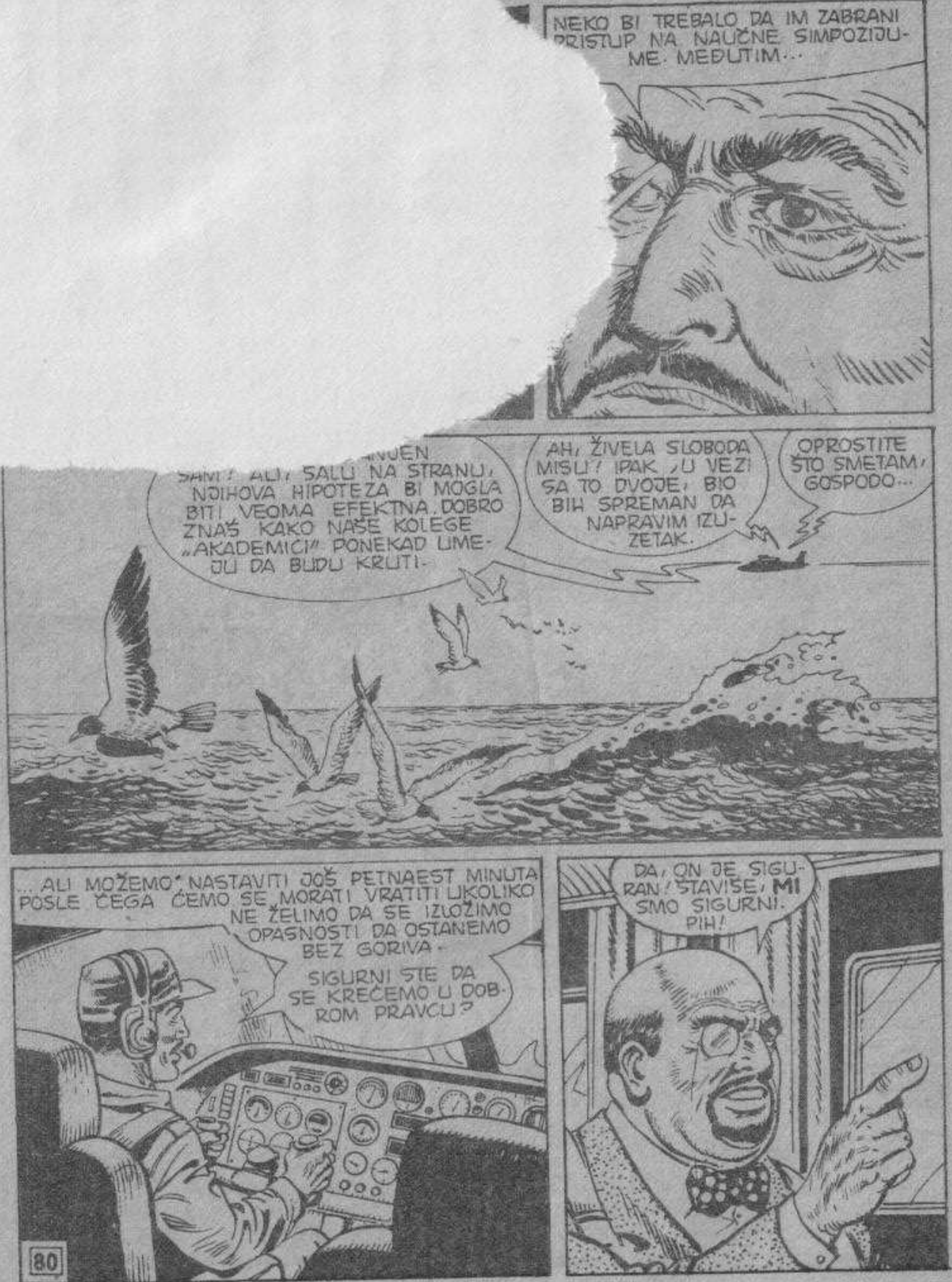
NEKO BI TREBALO DA IM ZABRANI PRISTUP NA NAUČNE SIMPOZIJUME. MEĐUTIM...
ŠALU NA STRANU, NJIHOVA HIPOTEZA BI MOGLA BITI VEOMA EFEKTNA. DOBRO ZNAŠ KAKO NAŠE KOLEGE „AKADEMICI" PONEKAD UMEJU DA BUDU KRUTI.
AH, ŽIVELA SLOBODA MISLI! IPAK, U VEZI SA TO DVOJE, BIO BIH SPREMAN DA NAPRAVIM IZUZETAK.
OPROSTITE ŠTO SMETAM, GOSPODO...
...ALI MOŽEMO NASTAVITI JOŠ PETNAEST MINUTA POSLE ČEGA ĆEMO SE MORATI VRATITI UKOLIKO NE ŽELIMO DA SE IZLOŽIMO OPASNOSTI DA OSTANEMO BEZ GORIVA.
SIGURNI STE DA SE KREĆEMO U DOBROM PRAVCU?
DA, ON JE SIGURAN! ŠTAVIŠE, **MI** SMO SIGURNI. PIH!

TREBA DA ZNATE, MLADI ČOVEČE, DA SU **BAHAMA BENKS** I **FLORIDA BENKS** NEKADA BILE NA POVRŠINI. NAUČNICI SU PRONAŠLI POTOPLJENE PEĆINE PUNE STALAKTITA, STALAGMITA, KAO I PLAŽE, ŠTO DOKAZUJE DA JE SVE OVO RANIJE PREDSTAVLJALO KOPNO.
BILO JE I VELIKIH ZALIVA, POPUT DANAŠNJEG **OKEANSKOG JEZIČKA** I **MOREUZA EKSJUMA**. ZATIM...
ZA IME SVETA, PRESTANI, BRBLJIVČE! BOLJE POGLEDAJ DOLE... STIGLI SMO!
PIH! MORAM PRIZNATI DA SI BIO U PRAVU! ENO JE!
POD VODOM, PORED OSTRVCETA! JEDVA SE NAZIRE.

MOŽETE LI PRELETETI OVU ZO-NU NA SASVIM MALOJ VISINI?
U REDU.
VROARRR
DA... SADA SE ODLIČNO VIDI.
HM... IZGLEDA KAO... MOGAO BI BITI, RE-CIMO, HRAM...

TAČNO JE ONAKO KA-KO TVRDI VALENTIN*! ZNAČI, NE RADI SE O IZMIŠLJOTINI!
PIH! NE DONOSI ZAKLJUČKE PRE VRE-MENA...
* ARHEOLOG MANSON VALENTIN KAŽE DA SE U MORU ISPRED BAHAMSKIH OS-TRVA KRIJU TRAGOVI DREVNE CIVILIZA-CIJE.
...JER BI MOGAO POSTATI SLIČAN VODENIM MAJMUNIMA. MOŽDA SU U PITANJU PODVODNE STENE.
UMGRR RGHRR
VIDIŠ LI JOŠ NEŠTO, JAVA?
NARAVNO DA VIDI! POG-LEDAJ, VINSENTE! KON-CENTRIČNE GRA-ĐEVINE...

BILE PRIRODNE ILI VEŠTAČKE, JEDVA ČEKAM DA SE VRATIM SA RONILAČKOM OPREMOM.
A JA, OPET, JEDVA ČEKAM DA SE VEČERAŠNJA **KONFERENCIJA** ZAVRŠI.
MOŽEMO SE VRATITI U **NASAU**, MLADIĆU.
VRLO DOBRO. GORIVO NAM JE PRI KRAJU.
VROOOARR
STIĆI ĆEMO ZA JEDAN SAT. OPROSTITE, SMEM LI VAM NEŠTO POKAZATI?
PIH! A ŠTA TO? NADAM SE DA NAM NEĆETE PONUDITI NA PRODAJU **MAPU IZVORA MLADOSTI!**
NE, ALI, KADA STE IZRAZILI ŽELJU DA VAS DOVEZEM OVAMO, NEČEGA SAM SE SETIO.

ZNAJUĆI VAS PO ČUVENJU, POMISLIO SAM DA STE NAJPOGODNIJE LIČNOSTI DA TO POGLEDATE.
HMM...
BH3
CRTEŽ MI JE PRE IZVESNOG VREMENA DAO JEDAN STARI POMORAC IZ NASAUA. BIO MI JE DUŽAN, PA POŠTO NIJE IMAO NIŠTA DRUGO...
LIČI NA DELIĆ SVITKA MILIMETARSKE HARTIJE KOJA SE KORISTI KOD MERNIH INSTRUMENATA.
TAČNO KOLIKO ZNAM, CRTEŽ JE RAĐEN SONAROM! PREDSTAVLJA RELJEF JEDNOG DELA ISPITANOG OKEANSKOG DNA.

STO MU GROMOVA!
IZGLEDA POPUT SILUETE NEKAKVE PIRAMIDE. ALI, NARAVNO, MOGLO BI SE RADITI I O...
MORNAR JE TVRDIO DA JE UPRAVO PIRAMIDA U PITANJU.
ALI, GDE SE, U STVARI, NALAZI? NIGDE NISU NAZNAČENE KOORDINATE.
HM...
NAJPRE ĆEMO SE DOGOVORITI, GOSPODO. AKO ŽELITE, MOŽEMO SE SRESTI VEČERAS.
POSLE KONFERENCIJE ČEKAĆU VAS U HOTELU. TADA ĆEMO NA MIRU POPRIČATI.
BH-3

MAJAMI BIČ...
CENTAR ZA ISPITIVANJE MORSKOG DNA...
NAVAL UNDERSEA
...GDE RADE EDVIN IRVIN, STRUČNJAK ZA BIOLOGIJU, I FRED BREND, SPECIJALISTA ZA PODVODNU MEDICINU...
DAKLE... ŠTA KAŽEŠ, EDVINE?
KAŽEM DA JE TO ŠTO NAM PREDLAŽU NEUKUSNO. NE ZNAM ŠTA BIH DRUGO MOGAO REĆI.

IPAK, BIĆEMO PRINUĐENI DA PRIHVATIMO. ONI NE ZNAJU ZA ŠALU.
PRAVA JE SREĆA ŠTO SU BAŠ NAS IZABRALI IZMEĐU SVIH OSTALIH CENTARA. PROSLAVIĆEMO SE.
ZAISTA ? PA, NIMALO MI SE NE DOPADA TAKAV NAČIN STICANJE SLAVE! ZLOSTAVLJATI SIROTE ŽIVOTINJE KOJE SU PAMETNE KAO I MI...
TO TEK TREBA DOKAZATI, EDVINE. U SVAKOM SLUČAJU...
DOKTORE BREND... DOKTORE IRVIN ... STIGAO JE FORBES IZ MORNARICE.
88

U REDU. UVEDI GA, SEME.
BILO JE KRAJNJE VREME. USKORO TREBA DA SE NAĐEM SA DEČACIMA.
IZVOLITE.
DOBAR DAN, GOSPODO.
DOBAR DAN, ADMIRALE. IMATE LI PROBLEMA?
NE, NEMAM. ALI, PREĐIMO NA STVAR. KAKO TEKU EKSPERIMENTI?
PRILIČNO DOBRO, MISTER.
KAKO TO MISLITE? ZAR NEŠTO, MOŽDA, NE FUNKCIONIŠE KAKO BI TREBALO?
ZAPRAVO, MALO KASNIMO. DELFINI JOŠ NISU SPREMNI.
!
89

UKRATKO ĆU VAM OBJAS-NITI. ZNATE U ČEMU SE SASTOJI DRESURA, ZAR NE?
PA, JA...
SVE POČINJE U BAZENU KOJI JE POVEZAN SA DRUGIM BAZENIMA. NAJPRE NAUČE DA PRITISNU TASTER...
...KOJI OMOGUĆAVA PROLAZ.
„KADA DELFIN SHVATI KAKO SE MOŽE KRETATI IZMEĐU REZERVOARA, DAJU MU SE DRUGI ZADACI, NA PRIMER, OZNAČAVANJE POLOŽAJA U KOJEM SE NALAZI UKLJUČIVANJEM SIGNALA..."
„...ILI NOŠENJE PREDMETA RONIOCU."

PRVA FAZA TRAJE TRI MESECA. ODMAH ZATIM PRELAZI SE NA PROVERU REZULTATA DRESURE.
„BAZENI SE OTVARAJU I DELFINI PUŠTAJU NA SLOBODU."
IAKO ĆE VAM TO MOŽDA ZVUČATI ČUDNO, ŽIVOTINJE IH NERADO NAPUŠTAJU. UOPŠTE NE ŽELE DA POBEGNU. ŠTAVIŠE...
„...ČESTO IH JE STRAH, PA SE VRAĆAJU I PRE NEGO ŠTO DOBIJU NAREĐENJE."

AKO SE NE VARAM, PRILIKOM MOJE POSLEDNJE POSETE BILI STE U ISTOJ FAZI.
TAČNO. MEĐUTIM, ZADRŽALI SMO SE NEŠTO DUŽE NEGO ŠTO SMO PREDVIĐALI. UPRAVO ZAPOČINJEMO TREĆU FAZU.
„VEŽBE PORED BRODA KOJI STOJI, A ZATIM SE STAVLJA U POKRET. NAJPRE BLIZU OBALE, KASNIJE NA PUČINI."
532
532
DAKLE, KASNITE?
DOBRO ME SLUŠAJTE, DOKTORE! KROZ DVA DANA DELFINI MORAJU BITI SPREMNI ZA TELEVIZIJSKE KAMERE!

TREBA POKAZATI ŠTAMPI DA JE CILJ DRESURE POMAGANJE RONIOCIMA U AKCIJAMA POD VODOM.
KAO ŠTO ZNATE, ZA DVA DANA NA BAHAMA BENKSU ĆE BITI INAUGURIRAN PROJEKAT SI-LAB III, A ŽIVOTINJE TOM PRILIKOM MORAJU DELOVATI UBEDLJIVO.
HM... TAKO ĆEMO MOĆI DEMANTOVATI NEKE NAŠE PRIJATELJE KOJI NAS OPTUŽUJU DA IH KORISTIMO U RATNE SVRHE.
TAČNO... UĆUTKAĆEMO IH JEDNOM ZA SVAGDA.
ČUJTE, ADMIRALE... DELFINI SU PO PRIRODI VRLO OSETLJIVI, PA SE DRESURA SPROVODI POSTEPENO.

UKOLIKO ŽELITE DA PRIKAŽETE UVERLJIVU PREDSTAVU, SAVETUJEM VAM DA KOD KARLA RAMBALDIJA PORUČITE MEHANIČKOG DELFINA.
VEOMA DUHOVITO!
A SADA JE DOSTA GLUPOSTI! PODSEĆAM VAS DA STE ZA OVAJ EKSPERIMENT BOGATO PLAĆENI. DO VIĐENJA, GOSPODO!
HM... ADMIRALE FORBES...
UVERAVAM VAS DA ĆEMO UČINITI SVE ŠTO JE U NAŠOJ MOĆI, MISTER.
PIH!

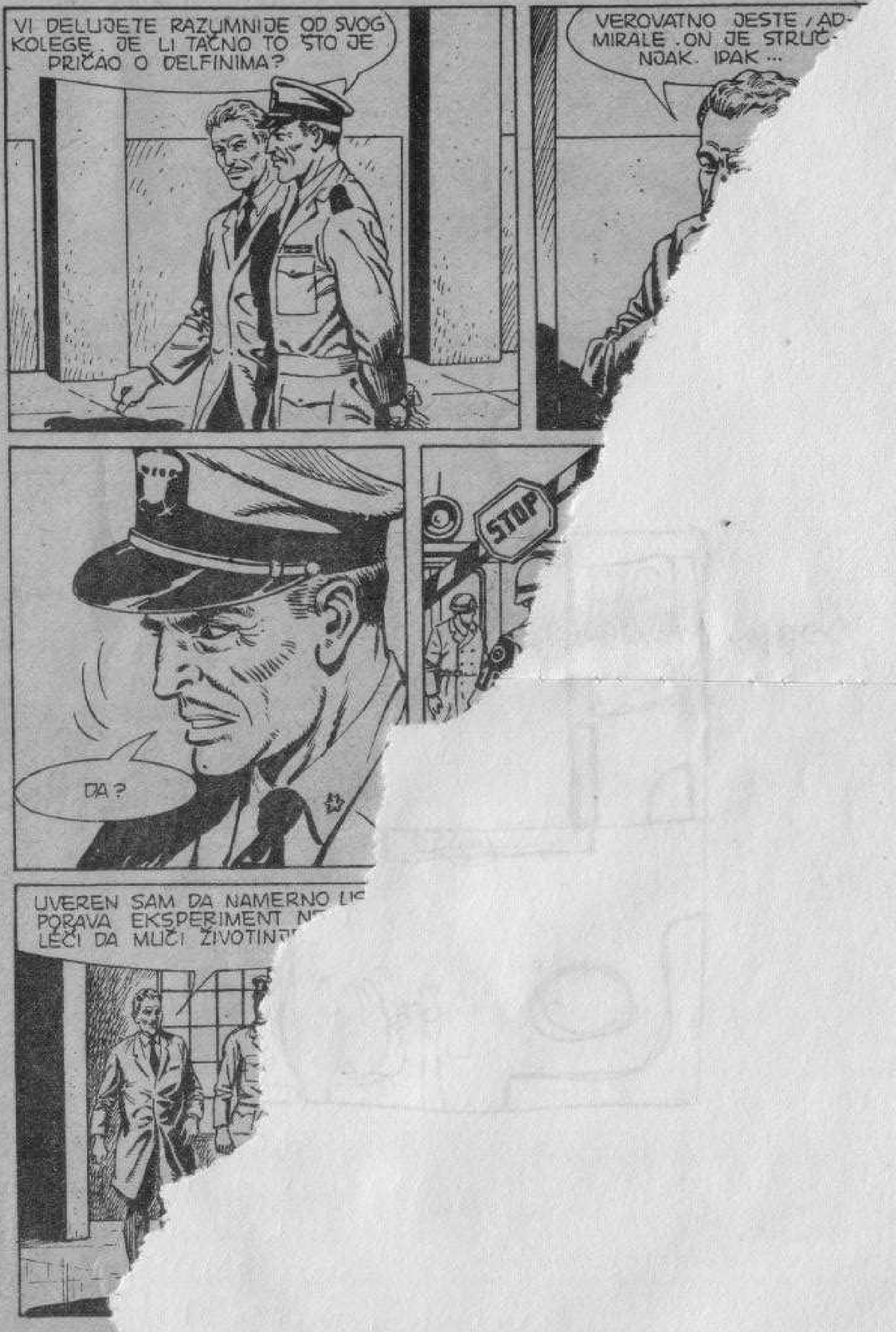
VI DELUJETE RAZUMNIJE OD SVOG KOLEGE. JE LI TAČNO TO ŠTO JE PRIČAO O DELFINIMA?
VEROVATNO JESTE, ADMIRALE. ON JE STRUČNJAK. IPAK ...
STOP
DA?
UVEREN SAM DA NAMERNO LIS
PORAVA EKSPERIMENT N
LEČI DA MUČI ŽIVOTIN

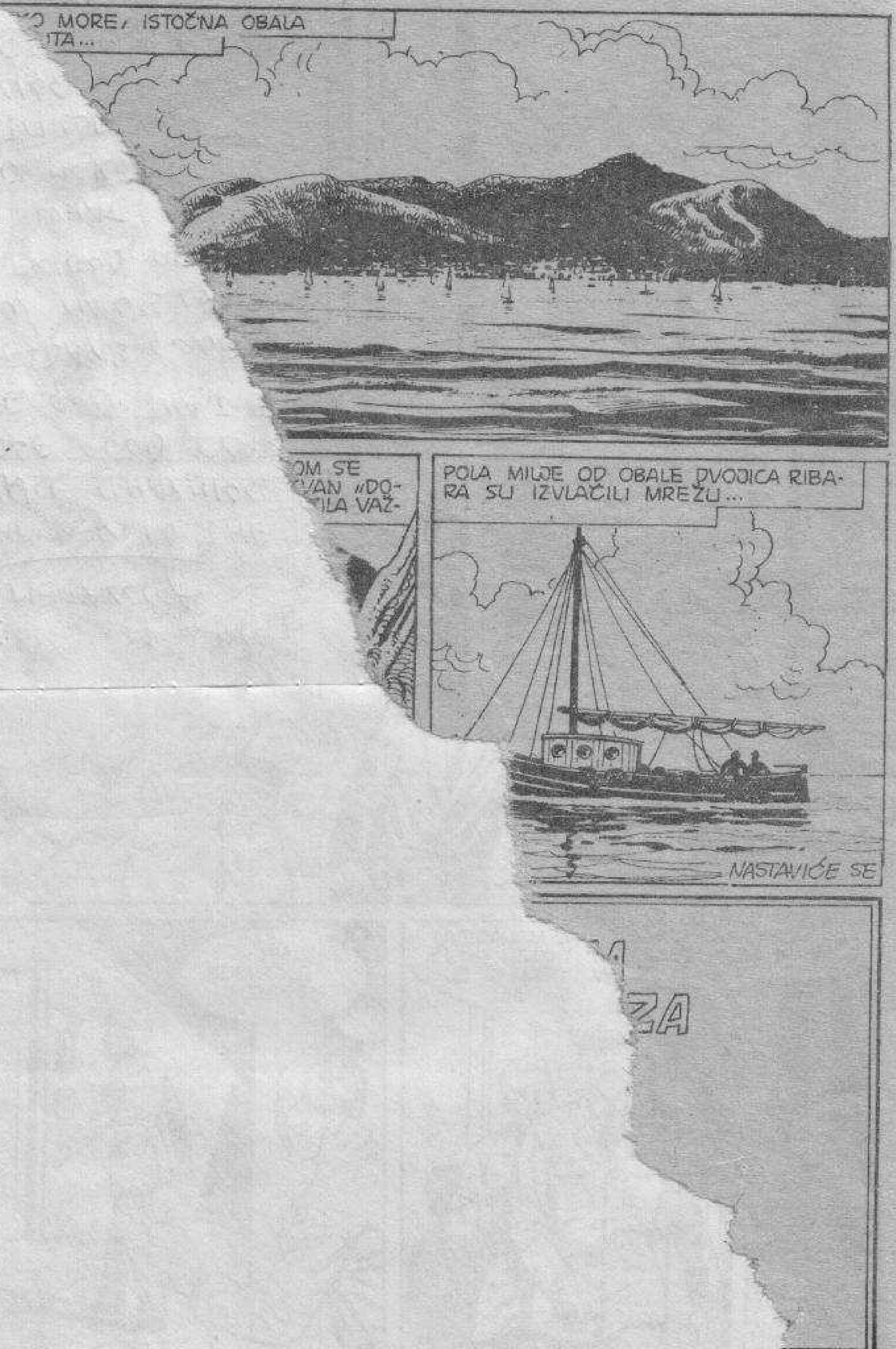
MORE, ISTOČNA OBALA
POLA MILJE OD OBALE DVOJICA RIBA-
RA SU IZVLAČILI MREŽU...
NASTAVIĆE SE

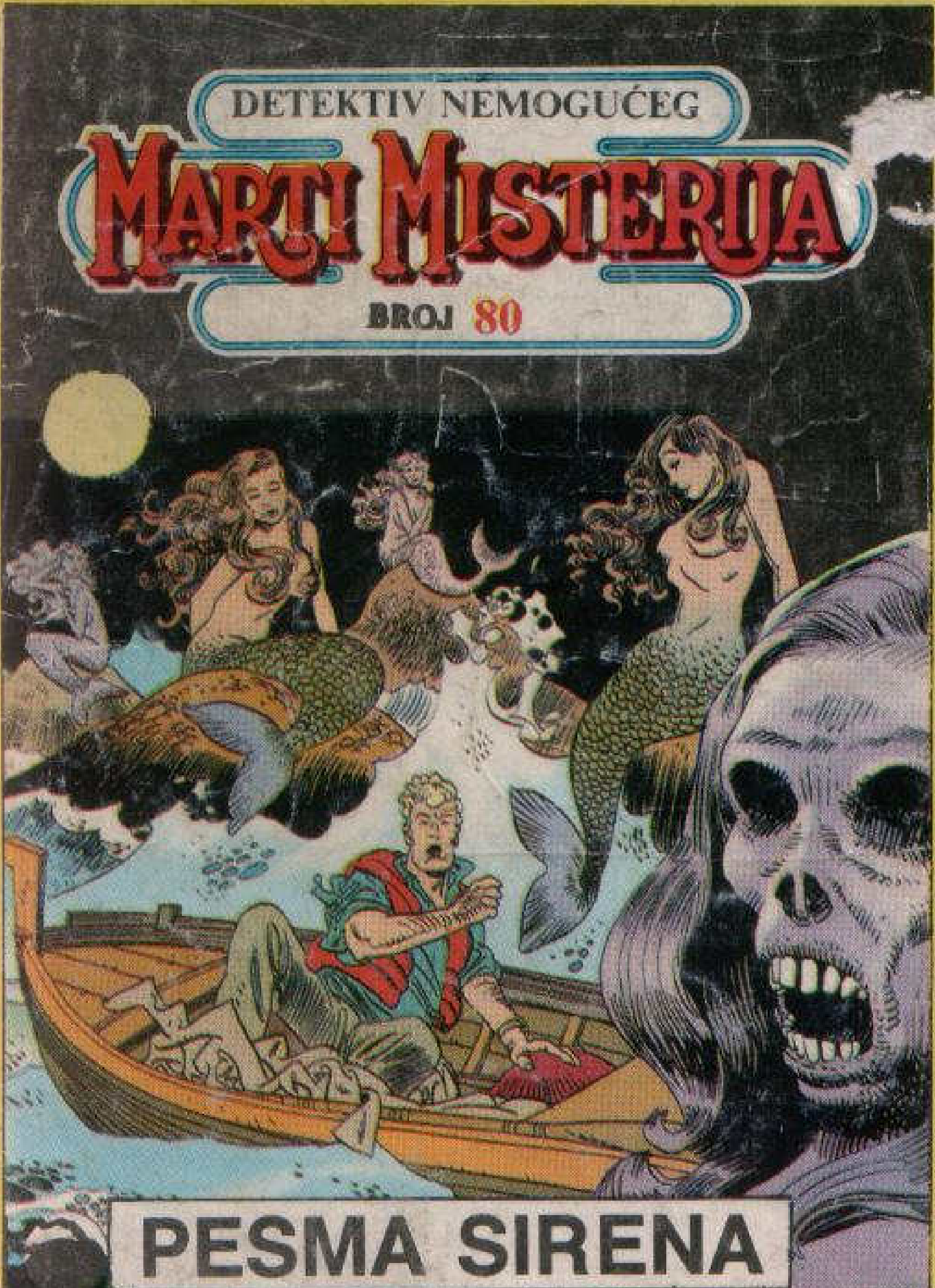

Smela teorija koju nauka odbija da prihvati. . . kos[illegible]ur što ne bi trebalo da postoji. . . mitovi i legende koje postaju stvarnost. . . nemojte propustiti sledeću epizodu Marti Misterije

PESMA SIRENA

YU ISSN 0353-1260
9 770353 126078